

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
ग्रंथपालन आणि माहितीशास्त्र विशारद (B.Lib I. Sc.)
परीक्षा : मे २०२२
सत्र - २
विषय : प्रलेखन आणि माहितीशास्त्र (BL-21-221/BL-20-221)

दिनांक : २४/०५/२०२२ गुण : १०० वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडा (१०)

१. CAS चे पूर्णरूप
अ) केमिकल ऍबस्ट्रॅक्ट सर्व्हिस ब) कॉम्प्युटर अल्जेब्रा सिस्टिम
क) करंट अवेरनेस सर्व्हिस ड) सेंट्रल ऑथेंटिकेशन सर्व्हिस
२. नियतकालिक कोणत्या साधनात / स्रोतात येते.
अ) प्राथमिक ब) द्वितीयक
क) तृतीयक ड) यापैकी नाही
३. इंडियन सायन्स ऍबस्ट्रॅक्ट कोणत्या डॉक्युमेंटेशन सेंटरद्वारे प्रकाशित केले जाते.
अ) डेसिडॉक ब) इन्सडॉक
क) सेनडॉक ड) डीआरटीसी
४. रंगनाथन यांनी प्रलेखांचे वर्गीकरण किती गटात केले?
अ) ३ ब) ४
क) ५ ड) २
५. हॅन्सन यांनी केलेले प्रलेखांचे वर्गीकरण कोणते आहे ?
अ) प्राथमिक, द्वितीयक आणि तृतीयक ब) प्राथमिक, द्वितीयक उच्च
क) प्राथमिक आणि द्वितीयक ड) परंपरागत, अपरंपरागत आणि नवीन
६. डेनिस ग्रीगन यांनी प्रलेखांचे वर्गीकरण ----- गटामध्ये केले आहे.
अ) ४ ब) २
क) ३ ड) ५
७. निवडक माहिती प्रसारण सेवा ही ----- चा एक भाग आहे.
अ) प्रचलित जागरूकता सेवा ब) साधी माहिती सेवा
क) संदर्भ सेवा ड) यापैकी नाही
८. POPSI काय आहे?
अ) वर्गीकरण पद्धती ब) व्यवस्थापन पद्धती
क) तालिकीकरण पद्धती ड) निर्देशन पद्धती

९. ----- म्हणजे संदेश / माहिती देणारी व्यक्ती

अ) संदेश
ब) भाषांतरकार

क) लेखक
ड) संपादक

१०. SDI चे पूर्णरूप-----

अ) सिलेक्टिव्ह डेसिमनेशन ऑफ इन्फॉर्मेशन
ब) सिलेक्टिव्ह डेव्हलपर्स ऑफ इन्फॉर्मेशन

क) सिलेक्टिव्ह डेसिमनेशन ऑफ इंडेक्सिंग
ड) सायन्स डेव्हलपमेंट ऑफ इंडिया

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही २)

(३०)

१. प्रलेखन म्हणजे काय? प्रलेखनाची गरज व कार्य सांगा.
२. माहितीची व्याख्या सांगा आणि माहितीच्या प्रवाहावर चर्चा करा.
३. चांगल्या भाषांतराचे गुण सांगा.

प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही २)

(४०)

१. डेनिस ग्रीगन यांनी केलेले प्रलेखांचे वर्गीकरण सांगा.
२. सार याची व्याख्या द्या. त्याचे प्रकार आणि गुणधर्म सांगा.
३. निर्देशना वर सविस्तर माहिती द्या.

प्र.४ टिपा लिहा (कोणत्याही २)

(२०)

१. निवडक माहिती प्रसारण
२. माहितीकेंद्र
३. प्रतिरूप लेखन सेवा

English Translation

Documentation & Information Science (BL 21-221)

Q. 1 Choose the correct option (10)

1. CAS full form?
a) Chemical Abstracts Service b) Computer Algebra System
c) Current Awareness Service d) Central Authentication Service
2. Periodical belongs to which sources/documents
a) Primary b) Secondary
c) Tertiary d) none of the above
3. Indian Science Abstracts is published by which documentation center?
a) DESIDOC b) INSDOC
c) SENDOC d) DRTC
4. Ranganathan divided the information sources in how many categories?
a) 3 b) 4
c) 5 d) 2
5. Which is information sources categories classified by Hanson?
a) Primary, Secondary & tertiary. b) Primary, secondary & higher
c) Primary & Secondary d) Conventional, non-conventional & New
6. Denis Grogan has classified documents into ----- categories.
a) 4 b) 2
c) 3 d) 5
7. Selective Dissemination of information is a one part of -----
a) Current Awareness service b) Simple Information Service
c) Reference Service d) Not the above
8. What is POPSI?
a) Classification system b) Management system
c) Cataloguing system d) Indexing system
9. A person who is able to convey information is called-----.
a) Communicator b) Translator
c) Author d) Editor
10. Full form of SDI ?
a) Selective Dissemination of Information b) Selective Developer of Information
c) Selective Dissemination of Indexing d) Science Development of India

Q. 2 Answer the following in short (Any 2) (30)

1. What is meant Documentation? Explain its need & functions.
2. Define Information and discuss on information flow.
3. Explain good qualities of translation.

Q. 3 Answer the following in detail (Any 2) (40)

1. Explain Documents classification by Denis Grogan.
2. Give Definition of Abstracting. Explain its types & qualities.
3. Write details information on Indexing.

Q. 4 Write Short notes (Any 2) (20)

1. Selective Information service.
2. Information Centers
3. Reprography